

lini daaruit trekken? Misschien spelt hij al de woorden: Italië verlaten om den dood te ontgaan.

In Rusland kan men beter overweg met puzzles. De Trotski-puzzle is de oplossing nabij. De man, die het bolsjevisme nog in veel opzichten getemperd heeft, is uit zijn ambten ontzet en als hij zich niet vlug onderwerpt aan de partij, moet hij ook daaruit. Het communisme vraagt niet of de letters een zin opleveren. Onzin is ook goed.

Ons land is aan puzzles ook niet misdeeld. Daar heft ge o.m. de stunts- en gemeenteruif-puzzles. De gevierde tooneelspeler Bouwmeester is oud, ziek en arm. Over de puzzle, hoe zoo'n man in zijn leven niet wat geld heeft kunnen beleggen, zwijgen we. Wij bemoeien ons niet met eens anders zaken. Maar dat zij, die onder zijn spel hebben gelachen en geweed, die hem hebben beaplaudiseerd en belawaaid, die hem bloemstukken hebben gezonden en gedichten, dat zij hem in den steek laten en zeggen: ga maar naar de gemeente en klop dan ook eens aan bij het rijk, is een puzzle. En dat hij op die manier f5000 bij elkaar krijgt in dezen tijd van bezuiniging en ondanks het protest van anti-revolutionairen, is ook al weer een puzzle. De Amsterdamsche wethouder zei heel netjes, dat hij de overtuiging der laatste eerbiedigde. Maar die tegen het hedendaagsche tooneel zijn moesten toch meebetalen. Als ik de letters in de hokjes leg, krijg ik niet anders dan het woord: tooneeldwang.

En was dat maar de eenige puzzle in onze goede stad en in ons dierbaar vaderland!

HEPP.

Eén lijst?

Een moeilijk werk. Invloed der kiezers. Centralisatie. Een goede kamerclub. Medewerking der kiezers.

De meeste partijen zijn thans bezig om de noodige voorbereidingen te treffen voor de komende verkiezingen.

Een der gewichtigste en moeilijkste bezigheden is zeker wel het samenstellen der kandidatenlijsten.

Ik noem deze bezigheid moeilijk, omdat het niet gemakkelijk is uit zooveel geschikten de allersgeschiksten te zoeken en dezen niet alleen met hun plaatsing, maar ook met hun plaats op de lijst tevreden te doen zijn. En ook gewichtig is dit werk, want hierbij valt niet alleen te rekenen met den wil van den aspirant-candidaat, maar ook nog in zekere mate met de meening der kiezers. Want ook daar waar de kiezers slechts zeer geringen invloed op de samenstelling der lijsten hebben, dient wel degelijk met hen gerekend te worden. De vraag: „wat zullen de kiezers er van zeggen“ staat dan ook bij de samenstelling der kandidatenlijsten steeds op den voorgrond en dit is niet alleen het geval bij de Vrijz. Dem., waar men door middel van een referendum het antwoord zoekt, maar ook bij die partijen, die in dit stadium de kiezers er zooveel mogelijk buiten houden.

Als ik het dus heb over den invloed der kiezers, dan ben ik er mij van bewust, dat deze invloed groter is dan uit de formeele medewerking blijkt. Deze laatste is trouwens zeer gering. Bijna kan men zeggen, dat de samenstelling der kandidatenlijsten buiten de kiezers omgaat.

Dit moet wel bijzonder teleurstellend zijn voor wie van de invoering van het algemeen kiesrecht een betekenisvolle vermeerdering der volksinvloed heeft verwacht, maar 't is niet anders. Leg maar naast elkaar het eijfer van de stemmen die op de A.R. lijsten zijn uitgebracht en het eijfer van de leden der partij.

Toch hebben alleen de leden der partij aan het samenstellen der kandidatenlijsten meegewerkt en ik zou wel eens willen weten hoe klein het deel of deeltje is, dat werkelijk heeft meegedaan.

Die candidaatstelling is trouwens een ingewikkeld proces en dreigt dat steeds meer te worden.

Over hoeveel schijven moet een actie der kiezers loopen voor er eenig resultaat te zien is? Wie deze groote machine ziet en weet hoeveel kracht er aangewend moet worden om eenige beweging te veroorzaken is geneigd zich rustig te houden.

Deze neiging zal, vrees ik, nog belangrijk bevorderd worden door de invoering van één lijst over het heele land. Of dit met of zonder bijlijsten geschiedt doet weinig ter zake. Mijn bezwaar tegen die éne lijst is op zichzelf niet zoo groot. Ook thans mis ik de illusie, dat wij als kiezers veel invloed hebben op de samenstelling der kandidatenlijsten.

Practisch blijft alles vrijwel bij het oude.

Maar als wij thans met één lijst komen, dan is dat een stap in de richting van de centralisatie.

Indien de nieuwe wijze van kiezen op één punt slecht is bevallen, dan was het op dit punt. Ons volk kan zich moeilijk aanpassen bij deze gedwongen centralisatie. Telkens gaan nog klachten op over het verloren contact tusschen kiezers en gekozenen.

Een gemis is ook, dat men niet meer voor een eigen candidaat kan strijden. (Een mensch strijd nu oecumaal graag voor iets eigens.)

Zou dus onze partij eenige verandering willen aanbrengen en willen reddend wat er bij deze kieswet te redden valt, dan zou ze m.i. zeer bestial moeten gaan in de richting van de decentralisatie.

Nu weet ik wel, dat de zaak niet zoo eenvoudig is. De heele actie heeft ten doel om ons een Kamerclub te bezorgen die klinkt als een klok. 't Gaat hier niet over de personen maar over 't geheel. De samenstelling mag niet eenzijdig wezen. Een goede werkverdeling moet

mogelijk zijn. 't Sprekt vanzelf dat een kleine commissie of het Centraal Comité hiervoor beter kan zorgen dan de verschillende groepen van kiezers dat kunnen. Ook zullen deze laatste gedurig hebben te strijden tegen de neiging om plaatselijke of gewestelijke grootheden naar voren te brengen, zonder voldoende op het belang van het geheel te letten.

Ook mag worden aangenomen, dat zij die namens onze partij straks het laatste woord over de éne lijst moeten spreken dit met groote wijsheid zullen doen en alle mogelijke belangen nauwgezet tegenover elkaar zullen afwegen.

Toch is hiermee niet alles gezegd. 't Gaat niet over de vraag of ons volk goed vertegenwoordigd is, maar allereerst of het zich goed vertegenwoordigd voelt. Wat denken de kiezers zelf van die éne lijst? Zijn zij er mee tevreden of terecht of ten onrechte van meening, dat hun invloed hierdoor zal verminderen? Is dit laatste het geval dan zal de éne lijst de neiging om zich rustig te houden versterken en niet zijn in het belang der partij. Als een harmonische samenstelling der Kamerclub via de éne lijst gekocht moet worden met een werkelijke of vermeende vermindering van den invloed der georganiseerde leden onzer partij op de samenstelling der kandidatenlijsten, dan is die mooie Kamerclub te duur gekocht.

Arnhem, 21 Jan. 1925.

E. VISSER.

GEESTELIJKE ADVIEZEN.

Nog ééns „vroegdoop“.

M. B. te M. vraagt, of we, als we den visch stollen, dat de Doop van onze kinderen zoo spoedig mogelijk moet worden toegediend, consequent niet evenals de Roomsche Kerk de kinderen onmiddellijk na de geboorte, bij de ouders thuis, of aan de pastorie, onder getuige van één of meer ouderlingen den Doop zouden moeten ontfangen.

Eerlijk gezegd, gevoel ik weinig lust om al weer over den z.g.n. „vroegdoop“ te schrijven. 't Is haast alsof er onder ons, gereformeerden, voor niets eenige belangstelling is dan voor dien vroegdoop. En voor die belangstelling blijkt dan nog zoo weinig, dat ze meer dan Platonisch is. Onder al onze briefschrijvers over dit onderwerp is er maar één, van wien me bleek, dat de vraag actueel voor hem was en dus een geestelijken achtergrond had. Voor velen lijkt het niet meer dan een onderwerp waarover het wel aardig is eens wat te praten. Maar op zoo weinig geestelijke vragen is 't moeilijk geestelijke adviezen geven.

Van M. B. wil ik aannemen, dat hij inderdaad advies vraagt, omdat hij staat voor de vraag: hoe te handelen? en er geen bevredigend antwoord op vinden kan. Op zijn vraag zal ik daarom antwoorden.

Neen, met den regel te stellen, dat de bediening des H. Doops voor onze kinderen moet gezocht worden zoo spoedig als mogelijk is, zetten onze kerken volstrekt niet den voet op een pad, dat leidt tot Rome's praktijk.

Tot de Roomsche praktijk komt men, als men leert 1e. dat de doop niet maar de reiniging van zonde beteekent en verzegelt, maar deze reiniging zelf aanbrengt; 2e. dat daarom de Doop onmisbaar is tot zaligheid; en 3e. dat de geestelijkheid eigenlijk de kerk is, en dat dus de kerk verschijnt overal waar een dienstdoend geestelijke optreedt. Bij deze opvatting moet men wel met angstige haast den Doop zoeken, en staat er niets in den weg aan zijn bediening waar ter plaatse en met of zonder wier tegenwoordigheid ook.

Maar van dit alles leeren wij niets. Ook niet dat laatste. En juist dat laat voor den huishoof onder ons geen plaats. Het kind is naar Gods Woord en onze belijdenis niet de eenige belanghebbende bij den Doop. Behalve zijn ouders heeft daarbij ook belang de kerk in wier midden het geboren werd. Om drielei reden. Ten eerste, omdat door den Doop van haar zaad ook aan haar het Verbond Gods, in de weldad der reiniging van zonde, wordt verzegeld. In de tweede plaats, omdat de Doop het Sacrament is der inlijving in het Lichaam van Christus, en derhalve teken van de gemeenschap met de kerk in 't zichtbare. En eindelijk, wij de ouders bij den Doop van hun kind, zich tegenover de kerk des Heeren plechtig verbinden tot trouw aan het Verbond Gods in de opvoeding van het zaad der gemeente.

Om deze drievoudige beteekenis van den Doop voor de kerk, hebben onze vaders zich steeds verzet tegen den z.g.n. huishoof, ze achtten hem een miskenning van de rechten der kerk en oordeelden daarom, dat de Doop moest bediend worden in de samenkomsten der gemeente. En als M. B. er ons Doopsformulier eens op naleest, zal hij ontdekken, dat de gemeente daarin waarlijk geen geringe plaats inneemt.

Bazars.

Eenzelfde lezer vraagt me ook, wat ik denk van 't houden van bazars voor kerkelijke of christelijke belangen.

Ik denk daar zoo over: het houden van bazars moet contrabande blijven in de verzorging van ons kerkelijk leven. In de kerk zijn we in 't huis Gods. Wat voor de verzorging daarvan noodig is, moet den Heere vrijwillig en blymoedig gegeven. En door geven kan het er ook komen, omdat te berekenen is wat er moet zijn, en de éne last, naar verhouding der draagkracht, over allen verdeeld kan worden.

Met velelei christelijke belangen, waarvoor alzoovraagd wordt, staat dat evenwel wat anders. Geven, vrijwillig en blymoedig, behoort ook daar stellig regel te zijn. Maar langs dien weg komt vaak het benodigde geld niet binnen. Vooreerst omdat men er de lasten niet naar billijkheid verdeelen kan, ook al omdat de kring, die ze behoort te dragen, niet met precisieheid, meestal in 't geheel niet te begrenzen valt; en in de tweede plaats, omdat de drang tot vrijwillig geven bij velen zoo ongelijk en bij anderen in 't geheel niet werkt.

Dit maakt dan hulpmiddelen als een bazar o.a. onmisbaar. Want komen moet het geld er. En 't is beter, dat het Koninkrijk Gods geen schade lijdt, ook al komt niet alles er voor binnen op de meest ideale manier, dan dat we, uit vrees, dat de menschen op minder-ideale manier zouden geven Gods Koninkrijk schade lieten lijden.

Zoo'n bazar is dan wel altoos een getuigenis van een tekort der christenen in offervaardigheid. Of neen, ook dat is hij nog niet altoos, want op een bazar wordt ook geofferd, en somtijds zeer gewillig en royaal. Maar hij bewijst dan toch, dat er een zekere uitwendige prikkel noodig is, om de offervaardigheid actief te maken. En ook daarin ligt dan wel iets van een tekort, dat dringen moet tot spontaan geven. Maar aangezien een groot deel der christenen het wel nooit zoover zullen brengen, dat ze altoos aan al wat hun steun behoeft steeds op tijd en in de juiste verhouding denken, vrees ik, dat we er zonder bazars voorloopig wel niet zullen komen.

Het zijn kruiken. En we moeten er stellig maar staan zonder kruiken te loopen. Maar als het er zonder niet gaat — nu, laat de kruk dan nog eens dienst doen.

Zonde, die hem onder den ban zou moeten brengen — neen, die kan ik in den bazar niet zien. Ook zoo geeft men toch ten slotte.

V.

F.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

Hebt ge wel het helder gestelde artikel gelezen van Prof. Dr G. Ch. Aalders: „Gereformeerd kerkelijk leven in Schotland“? Dr Aalders is afgevaardigd geweest met Dr Ridderbos naar de Synodes van twee kleine Schotsche Kerken met welke wij correspondeeren. Hij vertelt van haar verleden en heden. Tevens schrijft hij nog over de United Free Church, hoewel de Synode dier machtige Schotsche Kerk onze afgevaardigden niet kon ontfangen. Aan het slot van zijn artikel in de laatste aflevering van het „Gereformeerd Theologisch Tijdschrift“, afl. 8, waarschuwt hij ons ernstig, dat wij ons toch niet afzijdig zullen houden. Groote belangen staan op het spel. Hij spreekt van een schoone taak en een dure roeping, die wij hebben tegenover Schotland. Wij mogen eene kostelijke gelegenheid, ons geboden, om tot zegen te zijn voor het land van Knox niet ongebruikt voorbij laten gaan! Dr Aalders is een van de Deputaten voor de correspondentie met de buitenlandsche Kerken. Hunne instructie houdt o.m. in: informatie omtrent Belijdenis en Kerkregering van alle Kerken, die onder den naam van Gereformeerde Kerken optreden. Nog werd hen op het hart gebonden en uitgesproken: dat ook wij ons verplicht achten, om naar den Woorde Gods op elkander acht te geven, dat men noch in leer, noch in diensten tucht afwijke van de Gereformeerde beginselen, wij geoordeeld wordt, dat de correspondentie die verplichting reeds op ons legt. Zoo dan, conform zijn instructie wekt hij ons op, om ook ten opzichte van die zoo machtige Schotsche Kerk deze roeping niet te verzuken en de kostelijke gelegenheid daartoe geboden, niet te verwaarlozen. De United Free Church onderhoudt correspondentie met zeer vele Kerken. Haar studenten bezoeken buitenlandsche Universiteiten; thans vooral die van Amerika; vroeger veel die van Duitschland. Aan haar Hoogescholen komen studenten uit alle deelen der wereld. Zeer vele ook van het vasteland en weer anderen uit Amerika. Daardoor oefent zij een ongemeenen invloed uit. Dit is eveneens het geval door het groot aandeel, dat haar mannen hebben in de Presbyterian Alliance. Om alle deze redenen moeten wij met haar in contact blijven. Het ware te wenschen, dat haar studenten naar onze scholen konden worden getrokken. Daartoe moeten wij hen zoeken. De Schotten behooren tot een volk, waarvan de taal door miljoenen en nog eens miljoenen wordt gesproken. Uit den aard der zaak voelen zij niet veel behoefte vreemde talen te leeren, vooral niet die van een klein volk. Er moet dus bij ons iets zijn, dat hen sterk zou kunnen trekken. Dat kan zijn de ontwikkeling onzer godgeleerdheid; het leven onzer Kerken. Zoo dan, wij moeten meer en beter aan hen bekend worden. Zij moeten niet omtrent ons worden ingelicht door mannen als de Proff. Van Nes en Cramer en toch zal dit het geval zijn, omdat genen wel komen op de groote wereldconferenties en wij niet.

Nog een vraag zou kunnen worden gesteld en wel deze: waarom werden onze afgevaardigden dezen voorzomer niet officieel uitgenoodigd en derhalve als zoodanig ontfangen in Edinburgh door de Synode van de United Free Church? Uit de reden waarom niet kan wederom zoo duidelijk blijken welk een machtige kerkgemeenschap deze Schotsche Kerk is. Zij toch onderhoudt de gemeenschap met zoovele Kerken, dat zij de afgevaardigden dier Kerken niet allen kan ontfangen, hun het woord geven en tot hen spreken. Op echt praktische wijze nu heeft de Commissie voor de correspondentie met de „Protestantsche Kerken van het vasteland“ de aangelegenheid der afvaardiging geregeld. Zij heeft een schema gemaakt van die Kerken welke in de jaren 1925—30 zullen worden uitgenoodigd af-

gevaardigde worden uit ons wordt van Hongarij en die val. noodiging met de N. worden uit die om de worden gew om dit on geheel duis staat met de verschil sloten, dat noodig te sterke z. met niet Kerken van vijf andere. deze kerkge zij opgeme enkel met presbyteria Kerken, die Deze laats Kerken in ingal, Span steun ontv.

Dit sche zijde der te zeggen putaten voe eens, dat d Belijdenis die onde de Kerke wiste sche waarin me formeerde van de Ge menie, Juc dus ook on maken.

Verder ka Commissie corresponde 't vasteland Synode en informeerden bloel en I onderscheid ook zulk es woord moe gam. Zoo tot jaar on deze Kerkge in wijderen

Te Rooms gverig apolo artikelen van reageeren, wa lasten. Zoo te Vlaarding ook als zijn heft gehad minst schok heeft almeec op deze „or Geestes“ en blad, waarin bestreden w leden der Ge alleen hoe e van Maria's schie pers in Rotterdamme verre een Ge Pater Van D

Wij w een kort op het t vers voe zon dit zeven ki

Ook schriften dat de o kinderen.

Alle ke van Mar Helvidius maagdelij dat deze weerlegd dwaling zinnige a doemenis klinkt h

H. Gons En de goddeloo looze ve genoe? spreken, voegen?